

ALLE BIDRAR: – Jeg ber ofte svigermor Turid om råd, sier svigerdatter Kristina. Når storfamilien er på ferie sammen, deler de på ansvaret for det praktiske.

Hvordan være en god svigermor i ferien?

I ferien er mange tett på barn og barnebarn. Det er hyggelig, men kan være utfordrende også. For svigermor Turid er stikkordet planlegging.

Tekst: Tine Cecilia Holm Foto: Britt Krogvold Andersen og Ida Hvattum

– **Du er en fantastisk dame.** Flink til å engasjere deg og ta del i alles liv. Men jeg føler ikke at jeg får gitt så mye tilbake. Du kunne vært litt flinkere til å be om hjelp. Du må ta vare på deg selv også, sier Kristina Eckholdt (27) til

svigermor Turid Strand Nekstad (56).

Vi er samlet på kaffebesøk hos familien Nekstad i Asker. Turid har invitert oss hjem for å snakke om rollen som svigermor. Hun har tre voksne sønner, tre svigerdøtre, to bar-

nebarn og to bonusbarnebarn. Det er mye å styre når familien samles, og spesielt i feriene.

– Barnebarna får mye av min tid, men de gir så utrolig mye tilbake, og jeg får energi! Før barnebarna kom, var det tomt i huset, og jeg kunne nesten føle meg sjalu på de unge. Med barnebarna kom samholdet og familiefølelsen tilbake. Vi er så heldige som har barn, svigerbarn og barnebarn rundt oss. Det er livets største gave, sier Turid.

Hun jobber som lærer for

barn med spesielle behov, så når sommerferien kommer, er hun sliten. Den første delen av ferien bruker hun til å ta seg inn igjen. Sammen med mannen reiser hun utenlands noen uker, mens svigerdatteren Kristina og sønnen Magnus låner huset i Asker og bruker det som sommerbolig. Når Turid kommer hjem, har hun ladet batteriene, og er klar for besøk både hjemme og på hytta på fjellet.

For 13 år siden bygget familien hytte på Veståsen i Val-

FAMILIEKJÆRE: – Vi er forskjellige og prøver å la alle være den de er, sier Turid Strand Nekstad (57), i midten. Hun er flankert av to av sønnene sine, Thomas Strand (32) (t.v.) med datteren Alma Strand Bolstad (5) og Magnus Strand (27) (t.h.) med sønnen Theodor (7 måneder). Bakerst Turids mann Ole Jan Nekstad (59) og svigerdatter Kristina Eckholdt (27), Theodors mamma.

TURIDS TIPS:

1. Godta at dere er forskjellige. Møt hverandre på halvveien. Vær raus og romslig
2. Planlegg måltider og samvær og la alle bidra.
3. Finn på uteaktiviteter. I fri natur stiger humøret, og det blir sjeldnere trykket stemning.
4. Trå varsomt. Si unnskyld når det trengs.
5. Forsterk det positive og ros det du vil ha mer av.

lage mat når. På den måten får også jeg fritid hvor jeg kan kose meg i solveggen.

– Vi gjør som vi gjør i påsken – deler på ansvaret på kjøkkenet. Det er mye lettere om sommeren når det meste foregår utendørs. De gode samtalen setter vi utrolig stor pris på. Stemningen er avslappet. Både store og små tanker kommer frem. Skuldrene senkes, og vi nyter freden og roen, forteller Turid.

Elsker besøk

Noen sommeruker er hun og mannen alene. Men når helgene nærmer seg, dukker det gjerne opp noen i familien. Turid og ektemannen vil gjerne ha besøk. Og da bærer det ut på tur. Første stopp for de små er «Knøtteplassen», som ble ordnet da Alma ble født. Etter at den lille familien er blitt større, er de nå fem i lavvoen på overnattingstur. Dette er også et fint utgangspunkt for lengre turer. De som vil, kan gå videre. Noen sykler, andre jogger eller padler på Vasetvannet. Så det er nok å finne på.

Både små og store er med på vedkløyving og sjauing, slik at familien skal ha nok ved når vinteren kommer.

– Når dagens økt er ferdig, tar vi et oppfriskende bad i kulpen nede ved Krokåne. Så benker vi oss rundt bålpannen og blir der til solen går ned over Jotunheimen. Slikt blir det god stemning og godt samhold av, sier Turid. Turid mener at svigermor ofte

blir fremstilt som et hespetre, en man helst ikke vil være sammen med.

– Men her er det ikke jeg som presser på; hit kommer barn og svigerdøtre av fri vilje, sier Turid med et smil.

Da sønnene flyttet ut og fant seg kjæresten, var Turid spent og bekymret på én gang: Hun ønsket at sønnene skulle finne seg kjæresten som gjorde dem godt. Samtidig ønsket hun å få et godt forhold til kjærestene. Hun håpet også at de ville være litt som henne – glade i å lage tradisjonsmat, lære håndarbeid, holde på i hage og være aktive innen friluftsliv. Turid er sosialpedagog, driver skiskole for barn i Asker og er opptatt av pedagogikk og fysisk aktivitet. Spesielt brenner hun for å lære barn om naturen, og det å ta vare på den og seg selv.

Ikke lite å leve opp til for kommende svigerdøtre. Her er en dame som fikser nesten alt.

Vil være varm og tydelig

Turid er opptatt av at det er viktig å be om unnskyldning hvis hun har uttrykt seg på en dum måte.

– Da er det viktig å kunne legge seg flat, sier hun, og innrømmer at hun har vært redd for å bli for dominerende.

– Jeg kan være tøff og bestemt, sier Turid.

Samtidig sier hun at hun gjerne vil være varm, tydelig, kjærlig og omsorgsfull. Hvordan får hun det til? Det ble iallfall ikke som hun hadde tenkt.

– Jentene som kom inn

i familien, var ikke helt som meg, og de hadde helt andre interesser. Men etter hvert fant jeg ut at det var spennende å følge med på hva de drev med, og jeg kunne jo også lære av dem, innrømmer hun.

Bekymret for sønnen

Svigerdatteren Kristina er gift med Turids mellomste sønn, Magnus. Sammen har de Theodor på syv måneder.

– Jeg er nok den av svigerdøtrene som har det nærmeste forholdet til svigermor. Vi er begge veldig familiekjære og opptatt av orden og struktur. Og så bor jeg like i nærheten, så det er lett å stikke innom, sier Kristina.

– Jeg ber ofte svigermor om råd, om matlaging og annet som faller naturlig. Særlig fordi min egen mor bor så langt unna. Turid blir en slags reservemamma, sier Kristina.

Vennene trodde det hadde rablet for henne da hun for et par år siden frivillig flyttet inn hos svigermor og svigerfar et halvt år.

– Ingen forsto at jeg orket det. Men Magnus og jeg ville spare penger til egen bolig. Og da vi fikk tilbud om å flytte inn i en leilighet i huset her, takket vi ja.

Det gikk over all forventning.

– Dere trakk dere tilbake på kvelden, og det var jo helt naturlig, sier svigermoren.

En annen utfordring for familien er at Kristina har sykdommen ME.

dres, 1040 meter over havet.

Hele familien har et nært forhold til stedet, og alle bidrar med beising, klipping av gress og vedlikehold.

– Barnebarnet Alma på fem år sier: «Skal vi på hytta mi, bestemor?», forteller Turid.

– Vi er familiekjære og vil gjerne hjelpe hverandre. Det er det som er nøkkelen. Da går ting seg til, selv om vi er forskjellige. På forhånd planlegger vi hva som skal spises og kjøpes inn av mat og diverse utstyr, og blir enige om hvem som skal

Jeg har lært å være positiv til mine svigerdøtres interesser

– Hvordan skulle dette gå, så turglade som vi er alle sammen, tenkte Turid.

– Da sønnen min valgte bort skituren for å bli hjemme på hytta med Kristina, syntes jeg det var trist. Han er en aktiv gutt, og så skulle han sitte der med henne og se i et blad? Kristina på sin side gikk en lengre tur enn hun egentlig orket, for å bevise at hun klarte det.

De to svigerdøtrene som ikke er til stede, har Turid bare godt å si om. Eldstesønnen Thomas ble skilt tidlig og har etablert seg på nytt med en samboer, som har to barn fra før. Disse to bonusbarnebarne har Turid hatt med seg på tur mange ganger, og de elsker å være på hytta og ute i naturen. Hun har fått et godt forhold til dem også.

– Jeg er opptatt av å forsterke det som er positivt, sier hun.

Når sønnen Thomas har datteren Alma (4½) i ferien, bor han enkelte dager hjemme hos dem. Det kan være utfordrende.

– De bor jo der, og jeg kan ikke rømme huset. Det er ikke alltid lett å bare være bestemor når man blir blandet inn i oppdragerollen også. Men det har ført til et spesielt og godt forhold til Alma. Det er jeg som har lært henne å gå på ski, og hun har gått på skiskole siden hun var ett og et halvt år, sier Turid.

Vegetarmat og planlegging

Yngstesønnen studerer kiropraktikk i utlandet, og Turid forteller at hans kjæreste er en selvstendig dame – utdannet kiropraktor og sykepleier, og dessuten vegetarianer.

– Her har jeg en jobb å gjøre for å få et nærmere forhold. Det blir nok lettere når de flytter hjem til Norge, mener Turid og forteller at denne svigerdatteren er meget flink til å lage god vegetarmat, og lærer villig vekk når hun er i Norge.

– Det går greit, det, og nå har jeg fått en flott kokebok

som inneholder masse god vegetarmat, sier Turid.

Hun er veldig flink til å planlegge, og det er et av tipsene hennes for å få ting til å gå lettere. Venninnene erter henne og kaller henne petimeter fordi hun har full kontroll og vet hva hun skal gjøre i feriene i flere år fremover. Men det fungerer.

– Mannen min reiser mye i jobben, og skal vi få til kvalitetstid sammen, må det planlegges, mener Turid.

Lært å trå varsomt

Det er mye hun har lært på veien.

– Blant annet at det ikke er så viktig å være så fryktelig flink alltid, så lenge du er lykkelig med de valgene du har gjort. Jeg har også lært meg å trå litt varsomt, og å være positiv til jentenes interesser og forslag til endringer, også på interiør. For hver gang du gir kritikk, trenger et menneske ni ganger ros, sier hun.

– Det viktigste for meg i dag er at jentene føler at de kan snakke med meg og være åpne. Jeg setter stor pris på åpenheten og at de kommer til meg.

Turid er nylig ryggoperert, og er lei seg for at hun ikke kan stå på så mye som hun pleier. Det er enda en ny tilvenning, samtidig som hun er i overgangsalderen med noen plager. Men barn og barnebarn har hun uansett tid og overskudd til.

Hun forstår også at de unge trenger tid for seg selv.

– Da vi nylig snakket om sommerferie, sa jeg på fleip «jammen så flott, da tror jeg vi blir med til Tyrkia!» Da satte sønnen min Thomas foten ned. Han ville ha alenetid med samboeren og barna. Jeg lo, for jeg hadde jo bare sagt det på tull. Men sånn skal det være. Jeg ser ikke for meg å dra på sydentur i 14 dager med alle barna. Det blir nok litt for tett, og de skal slippe å ha med svigermor på lasset. 🌸

LÆRER AV SVIGERMOR: Kristina spør gjerne svigermor om råd. Men strikking er hun ikke så god til, sier hun og smiler.

Samlivsterapeuten:

– Å si unnskyld kan utrette mirakler

– Snakk sammen før ferien om hva alle forventer. Går det galt, kan ordet unnskyld utrette mirakler, sier samlivsterapeut Bente Skog. Her er hennes råd:

1. Avklar forventinger til ferien:

Sett dere ned i forkant og ha en samtale om hvordan en harmonisk ferie ser ut for alle. Når det gjelder mat, innkjøp og husarbeid er det forskjell på om alle skal være i svigerfamiliens hjem/hytte eller om dere reiser til et mer nøytralt sted. Skal man hjem til svigerfamilien, tilpasser man seg de reglene som er der.

2. Vis respekt og anerkjennelse:

Normer, regler og væremåter er ulike fra familie til familie. En gyllen regel er at en viser respekt og anerkjennelse, selv om en ikke alltid er enig i de unges prioriteringer og valg av livsstil. Og vice versa. Det betyr ofte mye for oss hva familiemedlemmer tenker om oss, men å skulle behage for enhver pris er ikke så klokt. Det å være interessert og litt nysgjerrig på hva de andre tenker, mener og føler, er sunt.

3. Tenk på fordelene ved å være sammen:

Om det skjærer seg i forhold til svigerdøtre, er det oftest svigermor som trekker det korteste strået. Paret med sine barn skal jo danne en egen familie. På ferie kan de komme enda tettere på hverandre. At generasjoner kan tilbringe kvalitetstid sammen, oppleve noe annet enn travle hverdager og bli bedre kjent, kan være en rikdom også for barnebarne.

4. Ved konflikt – sov på det!

Om det oppstår en krise under ferien, så prøv å ikke bryte relasjonen. Om en klarer å avslutte før det blir for vanskelig, sover på det og tar det opp når sinnen har roet seg, kan en unngå masse trøbbel. Og ordet *unnskyld* kan utrette mirakler. Akkurat som anerkjennende ord, at en snakker i jeg-språk og ikke skyter fra hoften med kritikk.

5. Man velger ikke familie.

En velger ikke svigerforeldre eller svigerdøtre/sønner. Da er det desto viktigere med respekt, forståelse, klarhet og tydelighet.

Kilde: www.samlivsterapeuten.no